

POChP w Polsce i na świecie – dane epidemiologiczne

dr n. med. Joanna Mazurek

PODZIEL SIĘ

Dane epidemiologiczne wskazują, że POChP jest poważnym problemem zdrowotnym. Liczba chorych na świecie sięga nawet ponad 380 milionów. Częstość jej występowania określa się średnio na poziomie 11,7%. Przytoczone dane mają charakter szacunkowy i są wynikiem estymacji, ponieważ pochodzą, jak zaznacza GOLD 2020 sprzed ok.10 lat, kiedy dokonano podsumowania projektu badawczego pod akronimem BOLD (The Burden of Obstructive Lung Diseases) mającego określić skalę problemu jakim jest POChP w populacji po 40 roku życia. Dla jego przeprowadzenia przygotowano specjalnie wystandaryzowaną ankietę oraz wykonywano badania spirometryczne przed i po leku bronchodilatacyjnym czyli rozszerzającym oskrzela. Otrzymano dane z 29 krajów na całym świecie, natomiast w kolejnych 9 krajach badania trwają nadal. Z przeprowadzonych dotychczas badań epidemiologicznych wynika, że liczby te stale rosną, gdyż zwiększa się gwałtownie liczba palących w krajach rozwijających się. Wśród palaczy mężczyźni chorują dwukrotnie częściej niż kobiety. Ale trend ten odwraca się, jeśli będziemy rozpatrywać przypadki POChP u osób, które nigdy nie paliły.

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) co roku na świecie umiera z powodu tej choroby 3 miliony osób. W ciągu ostatnich lat POChP osiągnęło 3-cią, niechlubną pozycję wśród najczęstszych przyczyn zgonów. Przyczyniło się do tego zmniejszenie umieralności w zakresie chorób układu sercowo naczyniowego i

zakaźnych oraz najprawdopodobniej postępujące zanieczyszczenie powietrza w krajach rozwijających się. Poza tym wskaźniki umieralności są ściśle powiązane z ciągle rosnącym odsetkiem palących w krajach rozwijających się i starzeniem się społeczeństw w krajach bogatych. Jeśli te tendencje nie zmienią się to za 40 lat, czyli po 2060 roku będziemy odnotowywać ok. 5,5 mln zgonów rocznie z powodu POChP i problemów powiązanych z tym schorzeniem.

W Polsce ciągle brakuje danych z odpowiednio zaplanowanych badań epidemiologicznych, które byłyby przeprowadzone na odpowiednio reprezentatywnych populacjach. Zazwyczaj swoim zasięgiem obejmowały jeden region Polski. Badane grupy różniły się też istotnie pod względem liczebności (526 do 15 920 osób), wieku badanych oraz rodzajem ocenianych parametrów i kryteriów włączenia do analizy. Dlatego wyniki dotyczące częstości występowania POChP wahały się od 10 do nawet 26%. Zauważono natomiast, że zazwyczaj pacjenci z ciężką i bardzo ciężką postacią choroby mieli już wcześniej postawione rozpoznanie przez lekarza. Odsetek tych pacjentów wśród badanych wynosił ok. 20%. Wydaje się zatem bardzo prawdopodobne, że 80% chorych z łagodniejszymi postaciami choroby nie wie nawet jaki ma problem zdrowotny, a tym samym nie ma wdrożonego odpowiedniego postępowania prewencyjno – terapeutycznego. Większość nadal pali papierosy co zdecydowanie niekorzystnie wpływa na drogi oddechowe i przyspiesza utratę rezerw wentylacyjnych. Również stale rosnące wskaźniki dotyczące nałogu palenia w Polsce, każą sądzić, że częstość występowania tej choroby w skali całego kraju jest niedoszacowana. Być może podawana w wielu publikacjach liczba 2 mln chorych w Polsce, wyliczona na podstawie cząstkowych danych okaże się zaniżona. Nie jest to odosobniony problem tylko dla naszego kraju. Podobnie jest w USA i innych krajach europejskich – tam również niedorozpoznawanie POChP sięga 50 – 75%.

Podobne wątpliwości mają eksperci co do wskaźników dotyczących umieralności w Polsce. To, że są one najniższe w Europie wynika najprawdopodobniej z tego, że chorzy mają liczne choroby współistniejące i na karcie zgonu nie pojawia się kod ICD-10 J44.8 obejmujący tę chorobę płuc. Sytuacja ta może dotyczyć nawet 50% przypadków.

Różne towarzystwa naukowe i grona eksperckie zajmujące się problemem POChP wskazują na potrzebę dokładnego poznania skali problemu, aby wytyczyć odpowiednie zalecenia w zakresie zdrowia publicznego.

Co warto zapamiętać!

- Przewlekła obturacyjna choroba płuc jest poważnym problemem zdrowotnym na całym świecie.
- POChP jest na 3 pozycji wśród najczęstszych przyczyn zgonów, a jej częstość występowania jak i wskaźniki umieralności są silnie skorelowane z rozpowszechnieniem nałogu palenia.
- Liczba chorych zarówno w Polsce jak i na świecie może być niedoszacowana co utrudnia podjęcie skutecznych działań w zakresie profilaktyki i leczenia tej choroby.

Piśmiennictwo:

<https://goldcopd.org/wp-content/uploads/2019/11/GOLD-2020-REPORT-ver1.0wms.pdf>

Niepsuj G et al. Wiad. Lek. 2002; 55 (supl. 1): 354-359.

Niżankowska-Mogilnicka E et al. Pol. Arch. Med. Wewn. 2007; 117: 402-410.

Bednarek M et al Thorax 2008; 63: 402-407

Pływaczewski R et al. Pneumonol Alergol Pol 2003; 71: 329-335.

Wesołowski S et al. Pneumonol Alergol Pol 2014; 82: 511-517.

Bednarek M et al. Thorax 2008; 63: 402-407.

Bożek A et al. J Asthma. 2016; 53(9): 943-947.

Górecka D et al. Pneumonol Alergol Pol. 2012; 80(3): 220-254.

Śliwiński P et al. Pneumonol Alergol Pol. 2014; 82(3): 227-263.

PODZIEL SIĘ

Materiał wewnętrzny Chiesi

Ostatnia aktualizacja strony 5 stycznia 2024

Właściciel serwisu

Chiesi

Certified

Corporation